

Forslag til Lokal forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner

Hjemmel: Fastsatt av Kongsvinger kommune/ Grue kommune/ Eidskog kommune med hjemmel i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og avfall (Forurensningsloven) §, jf. delegeringsvedtak av 19. juli 2001 nr. 1706

§ 1 Formål

Formålet med denne forskriften er å hindre forurensning og helseproblemer i kommunen som følge av åpen brenning og brenning av avfall i småovner.

§ 2 Virkeområde

Denne forskriften gjelder all åpen brenning og brenning av avfall i småovner innenfor kommunens grenser.

§ 3 Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) Åpen brenning: All brenning som skjer utendørs.
- b) Småovner: forbrenningsovner som ikke har utslippstillatelse fra Statens forurensingstilsyn eller fylkesmannen, eller er tiltatt etter statlige forskrifter etter forurensningsloven.

§ 4 Forbud mot åpen brenning og brenning av avfall i småovner.

Åpen brenning og brenning av avfall i småovner er forbudt, med mindre annet følger av forskriftens § 5.

§ 5 Unntak fra forbudet

Følgende brenning kan tillates uten søknad, under forutsetning av forsvarlig organisering og gjennomføring:

- a) Åpen brenning på grillinnretninger, utepeiser.
- b) «Kaffebål» og bål brukt i tradisjonelt friluftsliv.
- c) Brenning av avfallstrevirke i vedovn med unntak av impregnert og overflatebehandlet/malt trevirke.
- d) Brenning av avispapir og lignende til opptenning i vedovn.
- e) St. Hans bål, vardebrenning som del av nasjonal markering eller offentlig tilstelning. Det forutsettes bruk av rent trevirke, ikke impregnert og overflatebehandlet/malt trevirke.
- f) Brenning av miljøsanerte bygninger mv. som objekt for brannøvelse i regi av brannvesenet og/ eller sivilforsvaret.

Slik brenning som kan tillates uten søknad kan likevel kreves stanset, dersom det oppstår konflikt med hensyn til helseulemper og/eller sikkerhet.

Brenning skal under ingen omstendighet være i strid med lov av 14. juni 2002 nr. 20 (Brann- og eksplosjonsvernloven) herunder § 3 i forskrift om brannforebygging.

§ 6 Dispensasjon

Kommunen kan i særlige tilfeller dispensere fra forbudet i § 4 etter skriftlig søknad. Den skal foreligge i god tid, senest 14 dager før brenningen skal foregå. Det kan knyttes vilkår til dispensasjon.

Det kan søkes dispensasjon for:

- a) Halmbrenning om våren i perioden 14. april t. o .m 31. mai.
- b) Halmbrenning om høsten ved vekstskifte fra korn til andre jordbruksvekster.
- c) Flatebrenning i skogbruket
- d) Brenning som har en samfunnstjenstlig hensikt med dokumenterte fordeler som i vesentlig grad overstiger ulempene brenningen vil medføre, dog ikke på bekostning av helse eller sikkerhet.

§ 7 Tilsyn

Kommunen fører tilsyn med at bestemmelsene i denne forskrift overholdes.

§ 8 Klage

Vedtak truffet av kommunen i medhold av denne forskrift kan påklages til Kongsvinger/ Grue/ Eidskog kommune eller til fylkesmannen dersom vedtaket er fattet av kommunestyret.

§ 9 Straff / sanksjon

Overtredelse av denne forskrift kan medføre straffeansvar jf. forurensningslovens § 78

§ 10 Ikrafttreden

Denne forskriften trer i kraft ved vedtak i de respektive kommunestyrer og er kunngjort

Kommentarer:

Lovhjemmel:

-Lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (Forurensningsloven) § 9

Tilgrensende lovverk

-Lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene, § 4a- miljørettet helsevern.

-Lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven), § 5 og § 6

-Forskrift av 11. juni 2020 nr. 1176 om brannforebygging § 3

Forklaring til forskriften

Til § 1 Formål

Forskriftens formål er å fremme helse, trivsel og miljø for kommunens innbyggere gjennom å sikre en bedre avfallshåndtering. Kommunen er delegert myndighet til å fastsette lokal forskrift for åpen brenning og brenning av avfall i småovner. Årsaken til at dette bør forskriftsreguleres er at slik **brenning medfører ufullstendig forbrenning. Karbonmonoksid (CO) utslippet er høyt. Det frigjøres forurensende** partikler i røyk og aske, noe som ofte medfører helseplager. Spesielt allergiske personer og personer med kroniske hjerte- og/eller lungesykdommer er utsatt. Røyk, lukt og sot kan ellers være generelt sjenerende i betydelig grad. Kompostering er for øvrig en vesentlig bedre

utnyttelse av ressursen. Kommunen skal gjennom sine renovasjonsavtaler legge til rette for levering av slikt avfall.

Til § 2 Virkeområde

Forskriften gjelder for åpen brenning og brenning av avfall i småovner, der slik virksomhet ikke er tilstrekkelig regulert av annen lov eller forskrift. Den gir et generelt forbud mot alle former for utendørs avfallsbrenning og åpen brenning innenfor kommunens grenser, herunder bråtebrenning, brenning av hageavfall og kvist, halmbrenning og ranke- og flatebrenning i skogbruket, med unntak av de som er nevnt i forskriftens § 5.

Brenning av produksjonsavfall ligger utenfor denne forskriftens virkeområde. Jf. lov om forurensning § 32, skal produksjonsavfall bringes til lovlig avfallsanlegg med mindre det kan gjenvinnes eller brukes på annen måte (dvs. at det er leveringsplikt på produksjonsavfall) (se § 3 Definisjoner).

Til § 3 Definisjoner

Åpen brenning: Åpen brenning omfatter alle former for utendørs brenning, uavhengig av om det er avfall eller ikke som brennes.

Definisjon av avfall er gitt i lov om forurensning § 27:

Forbruksavfall: Som forbruksavfall regnes vanlig avfall, også større gjenstander som inventar o.l. fra husholdninger, mindre butikker, kontorer og lignende.

Produksjonsavfall: Som produksjonsavfall regnes avfall fra næringsvirksomhet og tjenesteyting, som i art og mengde skiller seg vesentlig fra forbruksavfall.

Til § 4 Forbud mot åpen brenning og brenning av avfall i småovner

Ingen spesielle kommentarer.

Til § 5 Unntak fra forbudet

a) Åpen brenning på grillinnretninger og utepeiser.

Brenning her forutsetter bruk av grillkull eller ved. Slik brenning kan likevel begrenses til visse avgrensede områder eller angitte tider på året dersom spesifikke forurensnings- eller brannvern hensyn tilsier dette.

b) «Kaffebål» i utmark.

All bruk av åpen ild i eller i nærheten av skogsmark er forbudt i tidsrommet 15. april-15. september uten tillatelse, jf. forskrift om brannforebygging § 3.

Anvendelse av allemannsretten forutsetter at det tas hensyn til naturen. Det må sørges for grunneiertillatelse dersom bålrensning antar et større omfang.

c) Brenning av avfallstrevirke i vedovn.

Gjelder bare for rent trevirke. Impregnert, malt eller på annen måte overflatebehandlet trevirke avgir miljøgifter både under brenning og via asken, og brenning av slikt materiale tillates derfor ikke.

d) Brenning av avisepapir og lignende til opptenning i vedovn.

Ingen spesielle kommentarer.

e) Sankthansbål, vardebrenning som del av nasjonal markering eller offentlig tilstelning. Det forutsettes bruk av rent trevirke, ikke impregnert og overflatebehandlet/malt trevirke.

Unntaket legaliserer likevel ikke bruk av åpen ild i utmark i tidsrommet 15. april-15. september.

Det presiseres at all åpen brenning og brenning av avfall i småovner gjøres på egen regning og risiko.

Til § 6 Dispensasjon

Følgende generelle vilkår settes til innvilget dispensasjon (listen er ikke uttømmende)

- Brenning skal ikke foregå etter mørkets frembrudd.
- Brenningen skal ha funnet sted innenfor det, i dispensasjonen, angitte tidsrom.
- Brenningen skal kun foregå under meteorologiske forhold som ivaretar forskriftens formål (fuktighet, vindstyrke – og retning).
- Varsling av naboer innen angitt radius fra brennområdet skal foreligge.
- Brannvesen skal alltid gis melding jf. søknadsskjema om dispensasjon fra forskriften, pkt. om vilkår.

Følgende spesielle vilkår settes for åpen brenning i jord/skogbruk (forskriftens § 6, pkt. b, c og d) (listen er ikke uttømmende):

Halmbrenningen skal begrenses til et minimum. Halmen som brennes skal være spredt utover jordet. Oppsamlet halm inngår ikke i unntaket. Halmstrengen etter skurtresker uten halmkutter, eller halm som blir ranket sammen fra jordekantene som sikkerhetstiltak før brenning, regnes ikke som oppsamlet. Halmballer, rundballer og store hager med halm regnes som oppsamlet og defineres som produksjonsavfall. Det oppfordres til å varsle naboer innen brenning finner sted.

- Halmbrenning og flatebrenning i skogbruket skal foregå på dagtid frem til kl. 18:00, mandag – fredag.
- Det skal ikke brennes på helligdager eller offentlige høytidsdager.
- Spesielle hensyn skal tas dersom brenning skjer i nærheten av skoler, barnehager, helseinstitusjoner og idrettsanlegg. Her kan tidsrammen for brenning bli ytterligere begrenset av hensyn til slike virksomheter.

Prinsipielt oppfordres jord- /og skogbrukere til å ta i bruk alternativer til brenning.

Følgende spesielle krev til søknad og vilkår for dispensasjon settes etter brenning som har samfunns tjenstlig hensikt (forskriftens pkt. d) (listen er ikke uttømmende):

Enhver søknad må inneholde dokumentasjon på at brennobjektet er sanert/skal saneres mht. stoffer som kan avgi helseskadelige og/ eller miljøtoksiske stoffer ved forbrenning.

Dersom det kommer klage på gjennomføring av brenning utført etter dispensasjon, og tilsynet finner at vilkår for forbrenning ikke er tilstrekkelig overholdt, vil dette kunne få følger for senere søknader om åpen brenning (se også § 9).

Til § 7 Tilsyn

For Kongsvinger / Grue / Eidskog kommune utøves tilsyn i disse saker av Administrerende direktør eller den han velger å delegere ansvaret til. Det skilles på ansvar til miljøhensyn og brannsikkerhet.

Ved overtredelse av bestemmelser i forskriften kan kommunen benytte følgende tilgjengelige virkemidler:

- Gi pålegg etter forurensningsloven § 7 fjerde ledd.
- Ilegge tvangsmulkt etter forurensningsloven § 73.
- Iverksette tiltak hvis pålegget ikke etterfølges (jf. forurensningsloven § 74).
- Kreve refusjon av utgifter i forbindelse med gjennomføring av tiltak etter forurensningsloven § 74.
- Anmelde forholdet (jf. forurensningsloven § 78 og § 79).

Disse bestemmelsene er ytterligere omtalt i kap. 3 «Veiledning om kommunens oppgaver etter forurensningsloven» i Rundskriv T-5/98 fra Miljøverndepartementet.

En eventuell tvangsmulkt fastsettes utfra overtredelsens alvorlighetsgrad i størrelsesorden fra kr. 1000,00 til 15 000,00. Eller gjelder følgende:

- Ved førstegangs overtredelse sendes skriftlig varsel, med varsel om tvangsmulkt dersom ny overtredelse avdekkes.
- Ved andregangs overtredelse ilegges tvangsmulkt.
- Ved ytterligere overtredelse vurderes saken anmeldt.
- Ved grove overtredelser kan strengere sanksjoner vurderes fra første overtredelse. Dersom øvre grense på kr. 15 000,000 ikke anses som tilstrekkelig i forhold til overtredelsens alvorlighetsgrad, fremmes saken for politisk behandling.

Dersom person med forsett eller uaktsomhet foretar brenning i strid med forskriften og dette fører til unødig utrykning fra brannvesenet vil ansvarlig for brenningen kunne bli pålagt å dekke brannvesenets utrykningskostnader. Dersom ansvarlig for brenning ikke retter seg etter pålegg om slokking, kan kommunen anmelde forholdet jf. forurensningsloven § 74.

Kommunen kan ikke ved overtredelse av denne forskrift alene holde igjen tilskudd innen landbruket. Dette kan først komme til anvendelse etter flere, og/eller gjentatte brudd på forurensningsloven.

Overtredelse av vilkår for dispensasjon kan få følger for senere dispensasjonssøknad.

Til § 8 Klage

Klage sendes til **Kongsvinger / Grue / Eidskog kommune**.

Til § 9 Straff/Sanksjon

Straffeansvar kan bli utfallet dersom overtredelsen anmeldes.

Til § 10 Ikrafttreden

Forskriften trer i kraft fra kommunestyrets vedtaksdato.